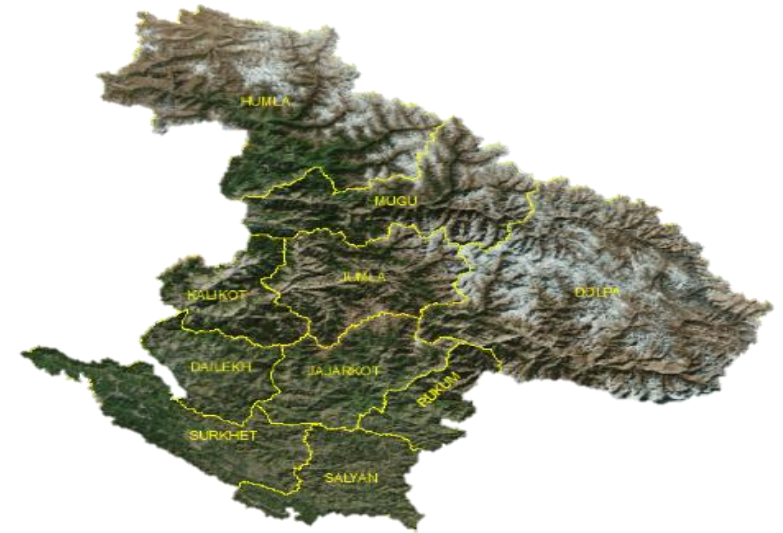


कर्णाली प्रदेशको स्वास्थ्य अवस्था एक झलक





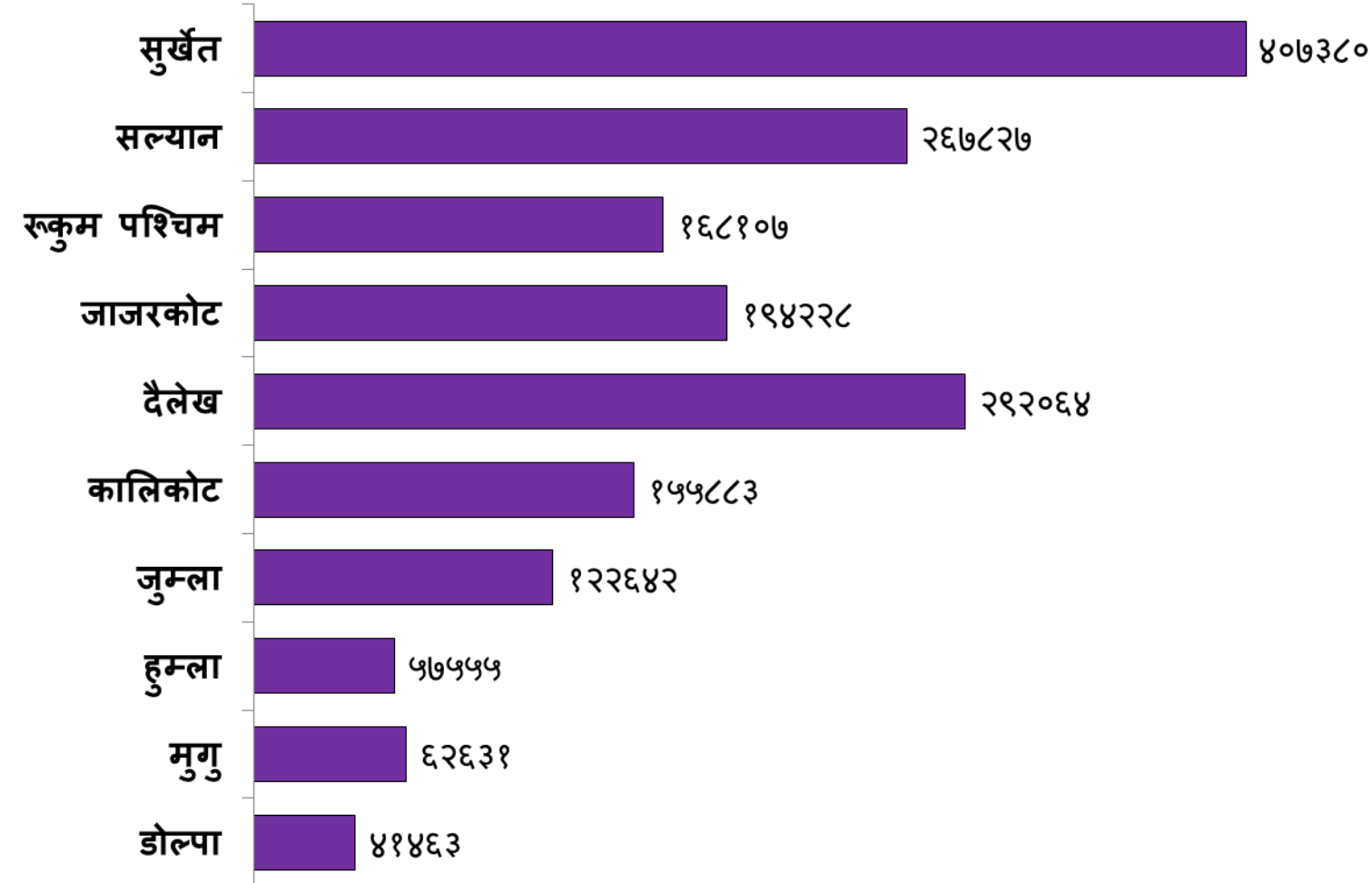
कर्णाली प्रदेश

जिल्ला	१०
स्थानीय तह	७९
नगरपालिका	२५
गाउँपालिका	५४
वडा	७२९





कूल लक्षित जनसंख्या: आ.व. २०७५-७६

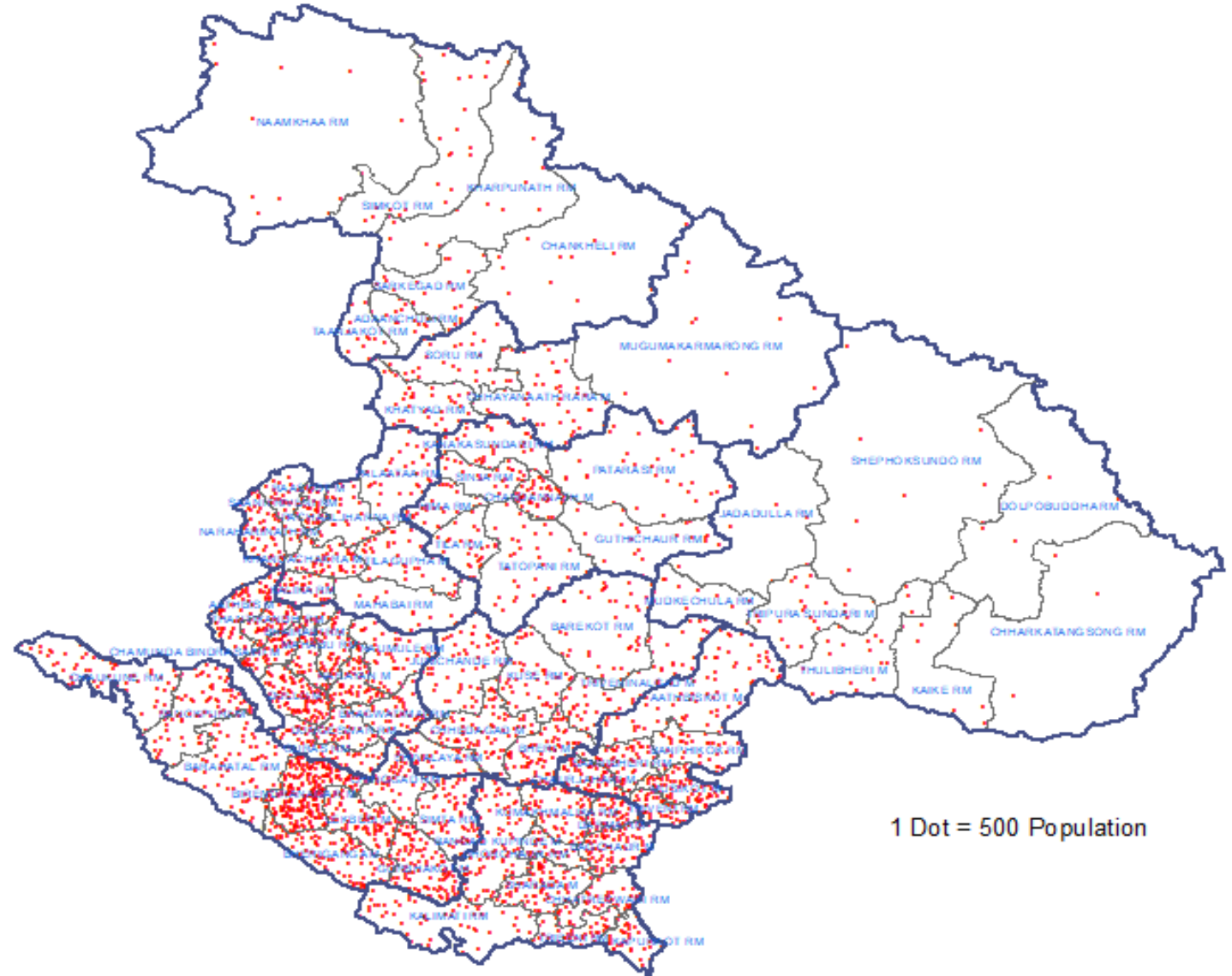


कूल लक्षित जनसंख्या		
प्रदेश	२०७४-७५	२०७५-७६
कर्णाली प्रदेश	१७,४३,००६	१७,६९,७८०

लक्षित समूह	जनसंख्या २०७५-७६
उमेर १ बर्ष मुनी	३६,९४९
उमेर ५ बर्ष मुनी	१,८०,९१३
उमेर ६० बर्ष माथी	१,५०,३४८
१५-४९ बर्षका महिला	५,०४,५७९
अपेक्षित जीवित जन्म	३८,१४१



स्थानीय तह अनुसार जनसंख्याको वितरण अवस्था: २०७४।७५

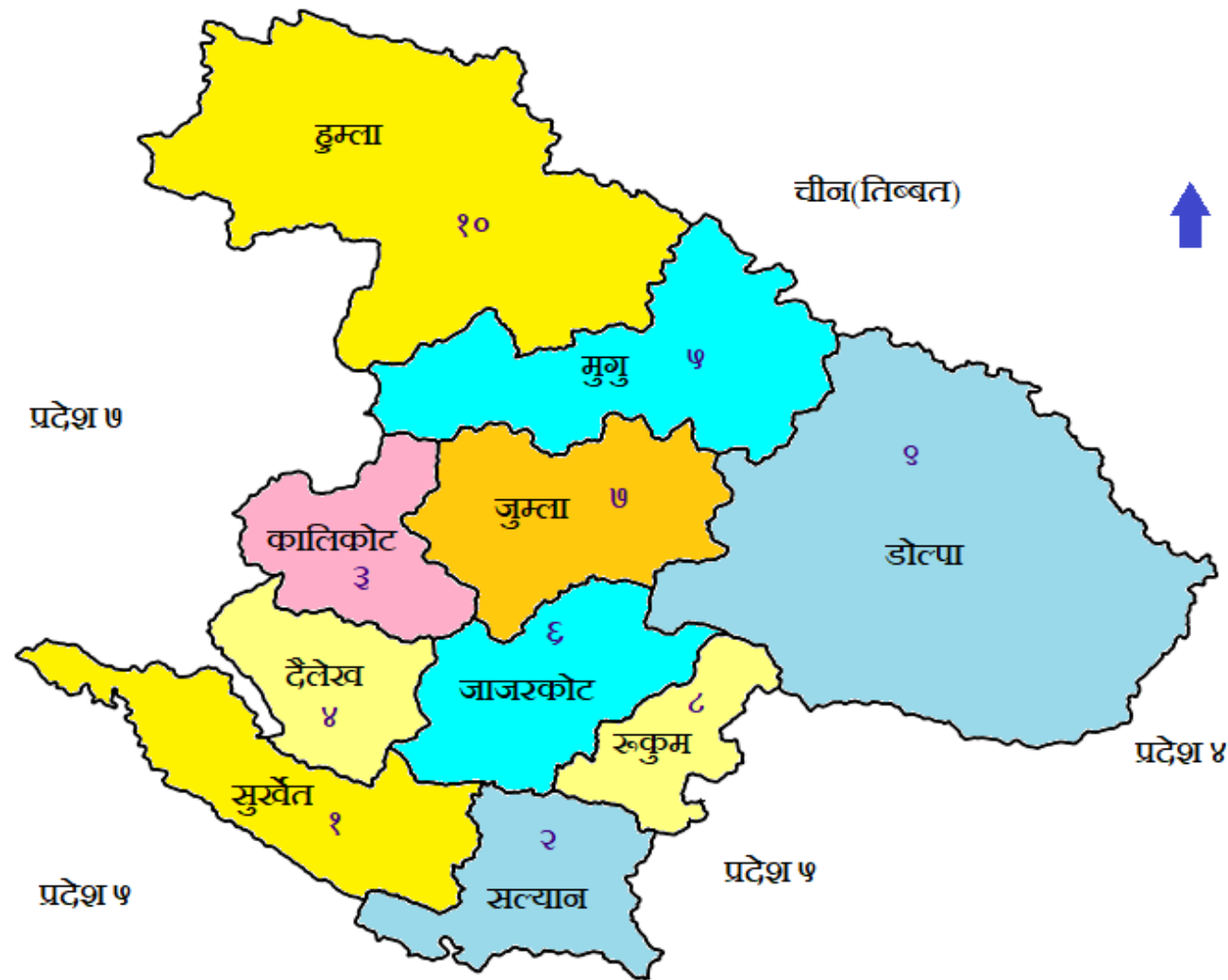




स्वास्थ्य क्षेत्रको कार्यदक्षताको आधारमा जिल्लाहरूको स्तरीकरण (आ.व. २०७३/७४)

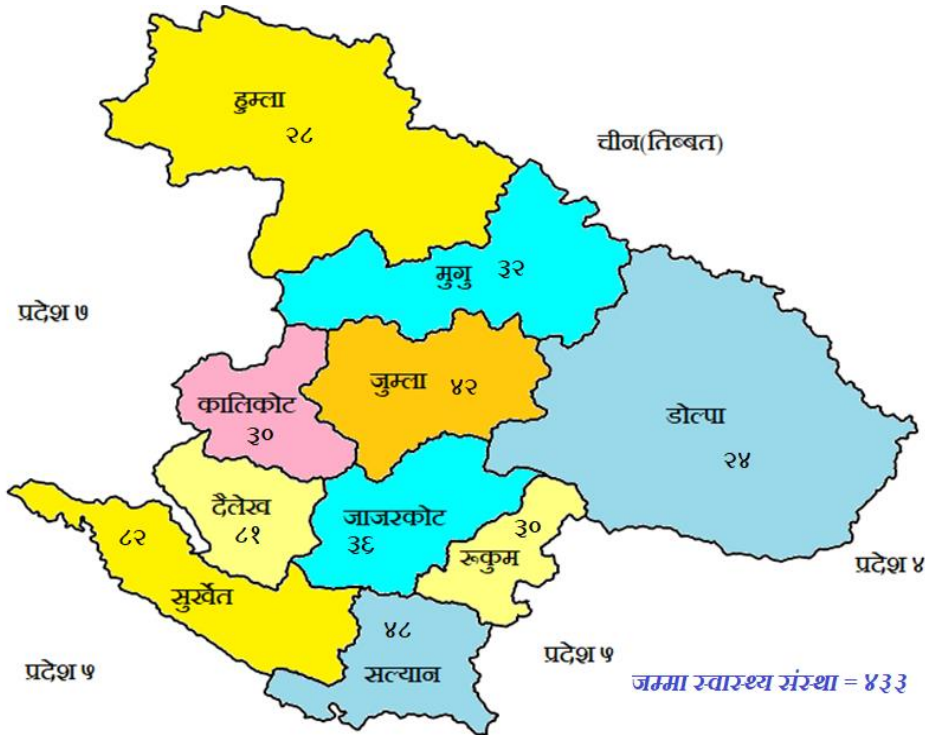
राष्ट्रिय स्तर	प्रदेश स्तर	जिल्ला	अंक %
१	१	सुर्खेत	८९.०८
१२	२	सल्यान	८१.६
२०	३	कालिकोट	८०.४
२३	४	दैलेख	७९.७४
२५	५	मुगु	७७.९७
३४	६	जाजरकोट	७६.१८
४५	७	जुम्ला	७२.५५
५२	८	रुकुम	७१.३
६४	९	डोल्पा	६५.९५
६९	१०	हुम्ला	६१.८१

Source : MoHP-GoN Evaluation 2073-74





कर्णाली प्रदेश अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा प्रदायकको संख्या

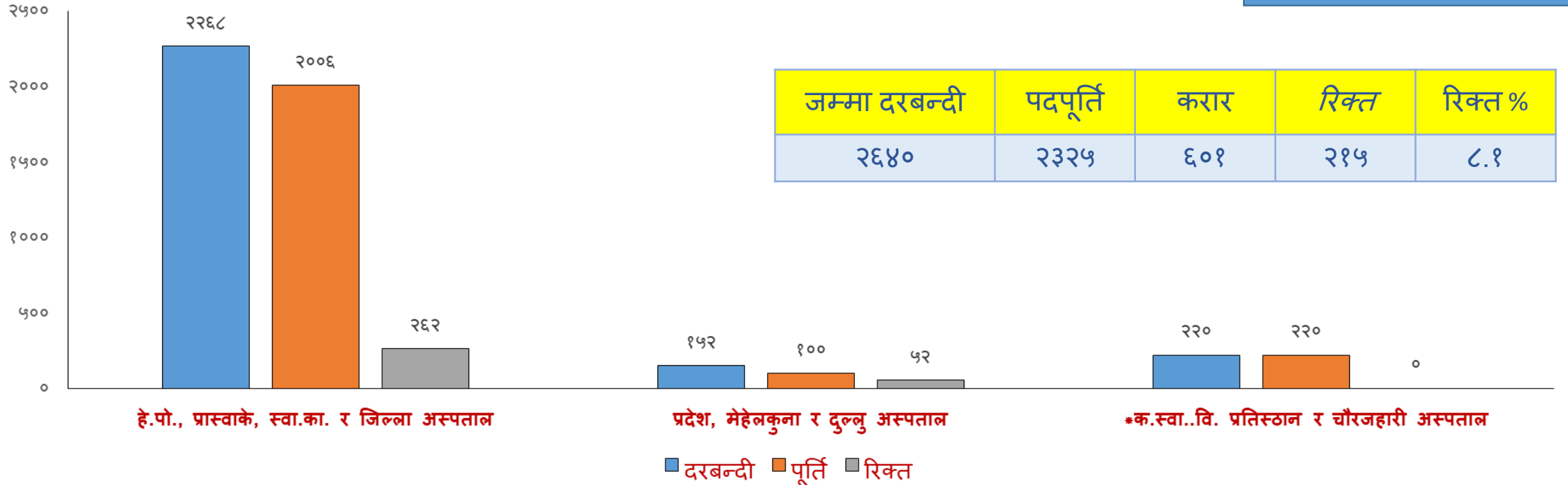


सेवा प्रदायक	संख्या	सेवा प्रदायक	संख्या
प्रदेश अस्पताल	१	दक्ष प्रसूतिकर्मी	३४७
स्वास्थ्य कार्यालय	६	गाउँघर क्लिनिक	१०६०
सा. जि. स्वास्थ्य कार्यालय	४	खोप क्लिनिक	१३२३
शिक्षण अस्पताल(KAHS)	१	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	४३४१
जिल्ला अस्पताल	८	सुरक्षित गर्भपतन केन्द्र	४४
अन्य सरकारी अस्पताल	२	माइक्रोस्कोपी सेण्टर	३५
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	१४	टी.बी. डट्स सेण्टर	३७७
स्वास्थ्य चौकी	३३६	डि.आर उपचार केन्द्र/सब केन्द्र	५
सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ	६०	जीन एक्सपर्ट प्रयोगशाला	१
शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१०	एआरटी केन्द्र	५
संस्थागत क्लिनिक	२	CD-4 केन्द्र	२
बर्थिंग सेण्टर	२७४	आर्युवेद अस्पताल/उपचार केन्द्र	१०
आकस्मिक प्रसूति केन्द्र	२८	निजी स्वास्थ्य संस्थाहरु	३७



मानव संशाधनको अवस्था

चिकित्सक दरबन्दी ११८
रिक्त ५२
रिक्त प्रतिशत ४४



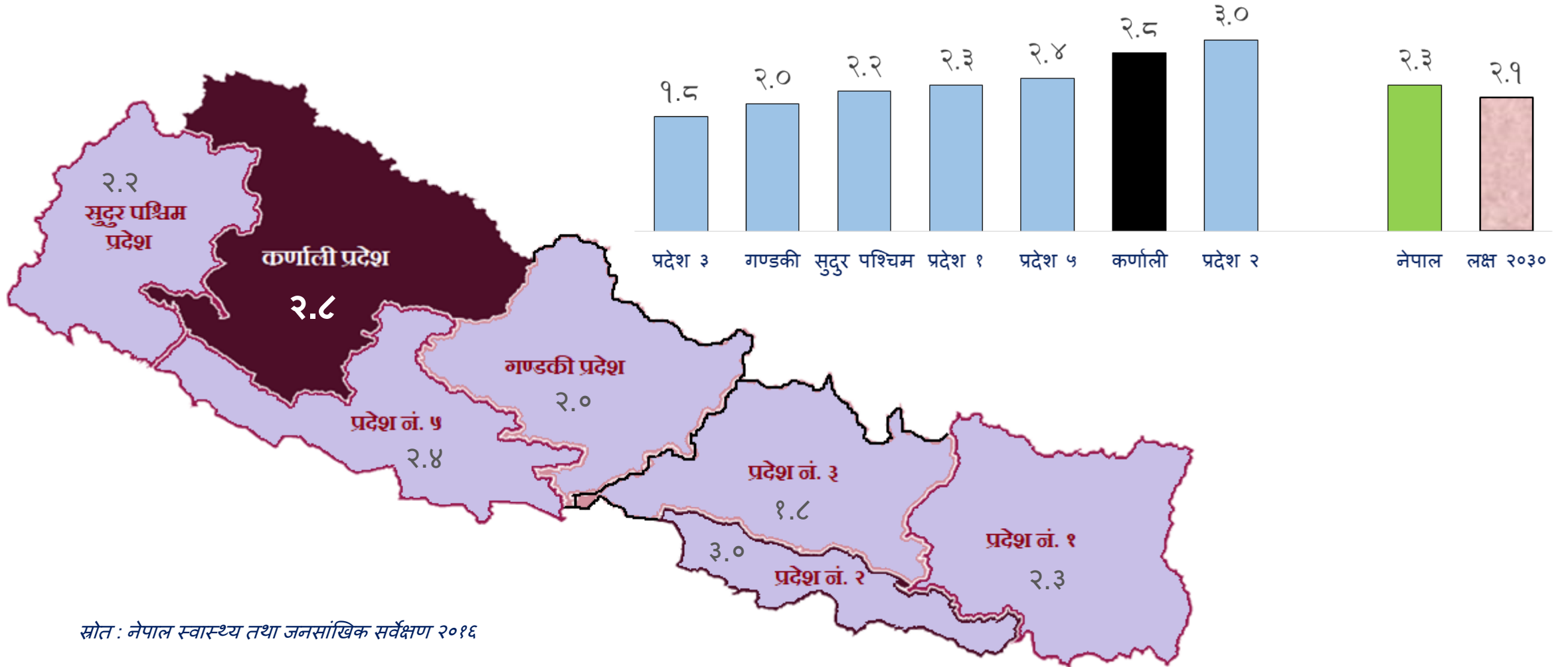
जम्मा दरबन्दी	पदपूर्ति	करार	रिक्त	रिक्त %
२६४०	२३२५	६०१	२१५	८.१



कर्णाली प्रदेशका प्रमुख स्वास्थ्य एवं जनसांख्यिक सूचकहरूको अवस्था



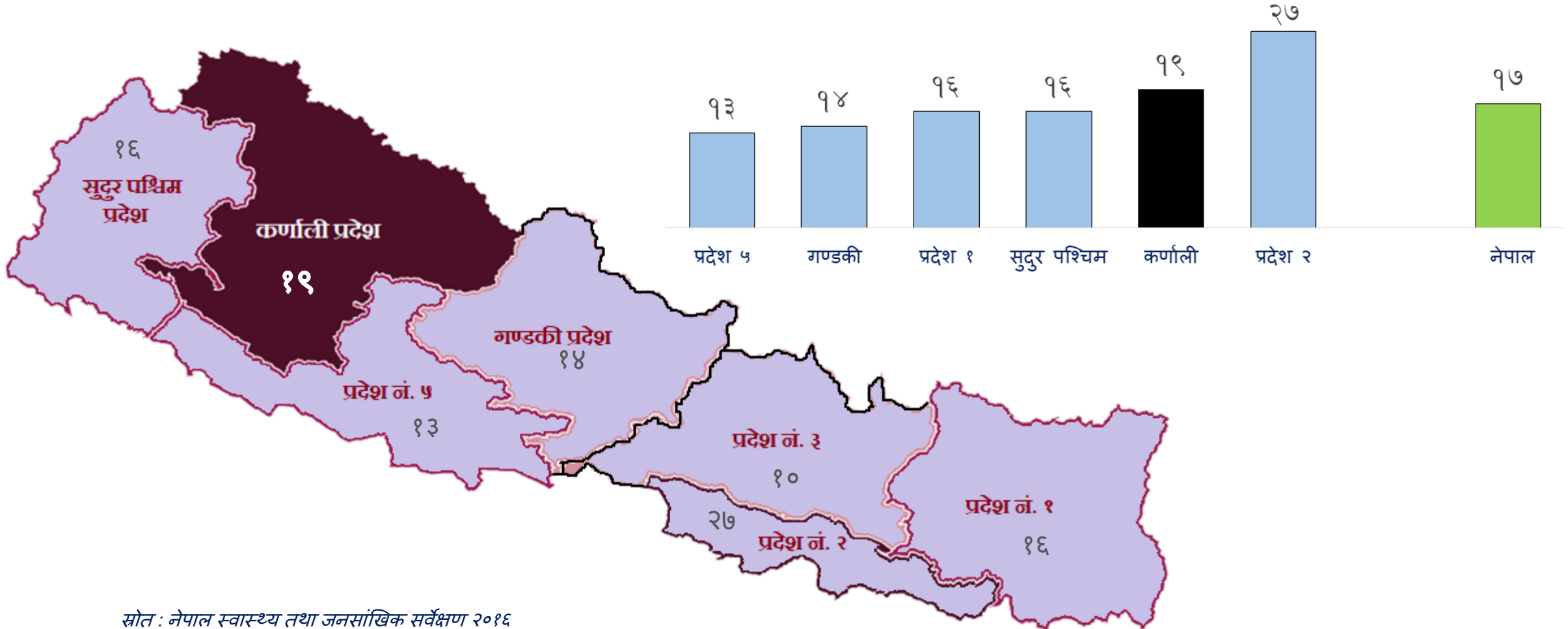
कुल प्रजनन् दर (प्रति महिला जीवित जन्म)



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६



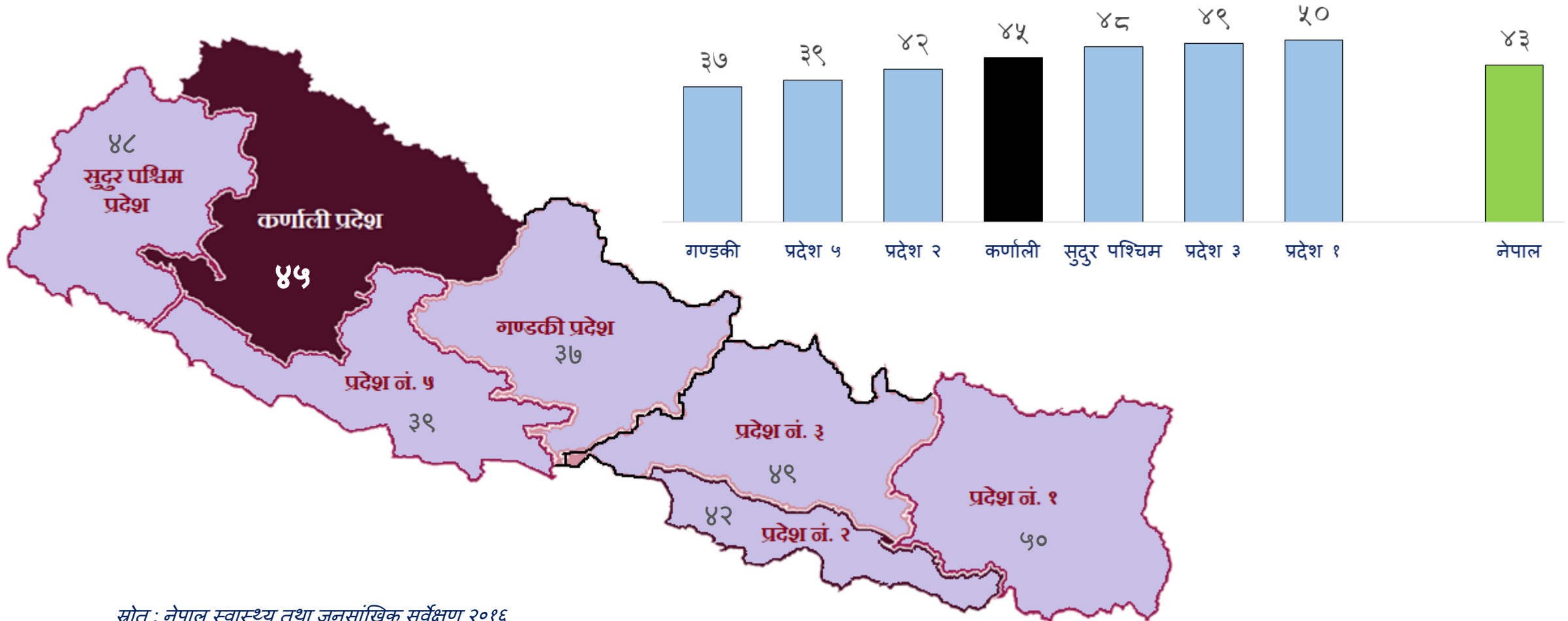
किशोर अवस्था (१५-१९ वर्ष) मा गर्भधारण प्रतिशत



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६



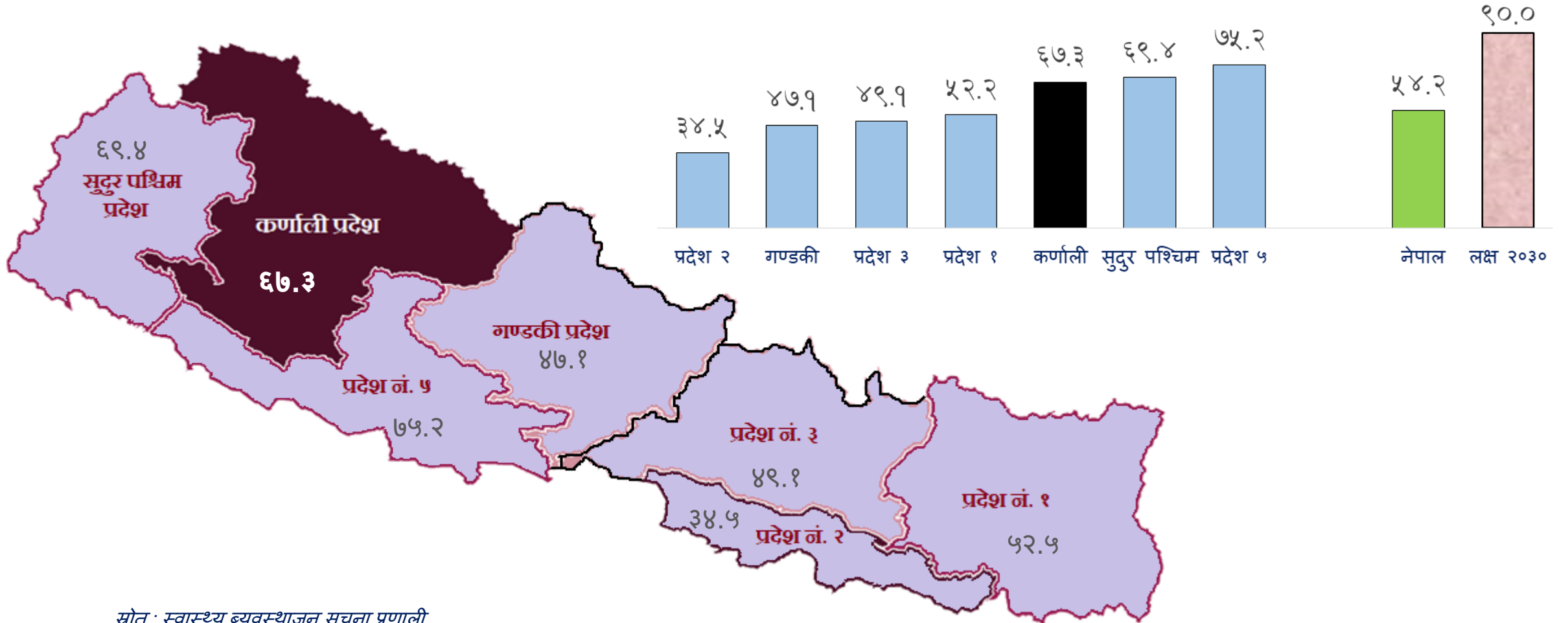
आधुनिक परिवार नियोजन साधन प्रयोग दर (१५-४९ वर्षका विवाहित महिला)



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६



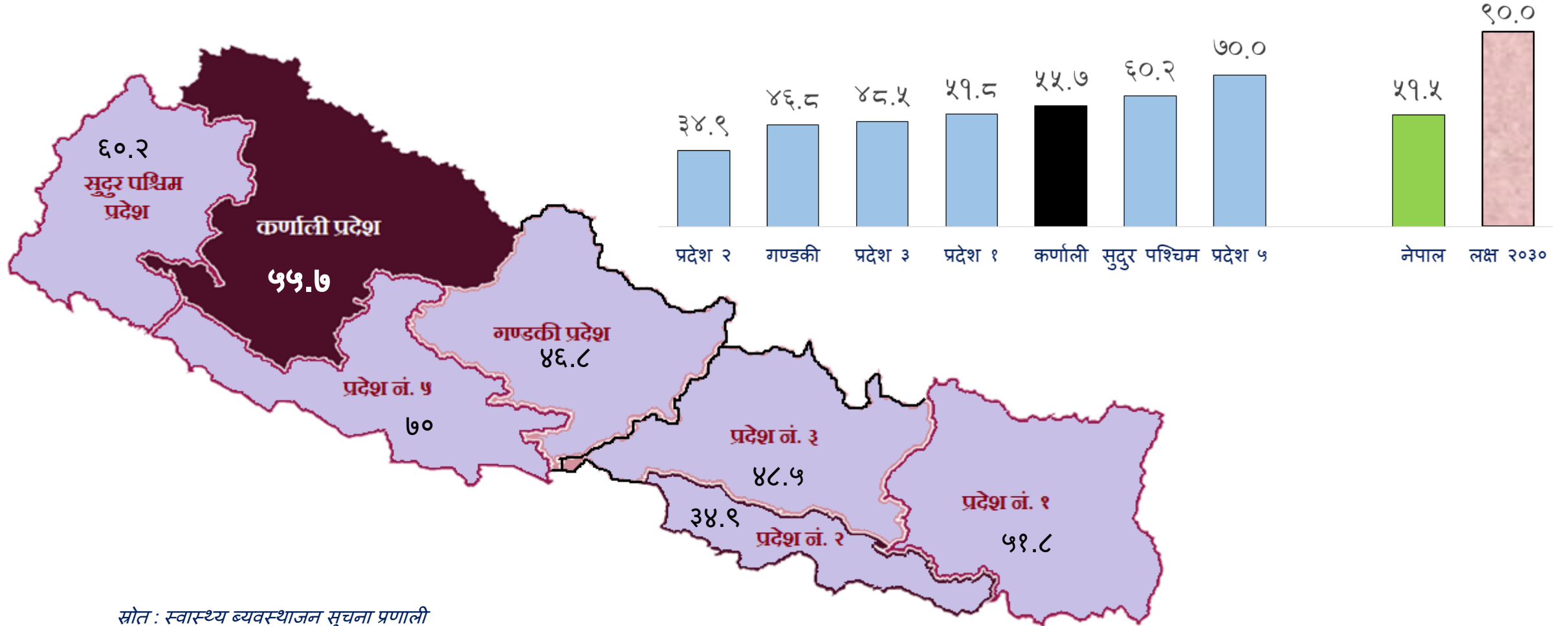
स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती हुने प्रतिशत



स्रोत : स्वास्थ्य ब्यवस्थाजन सूचना प्रणाली



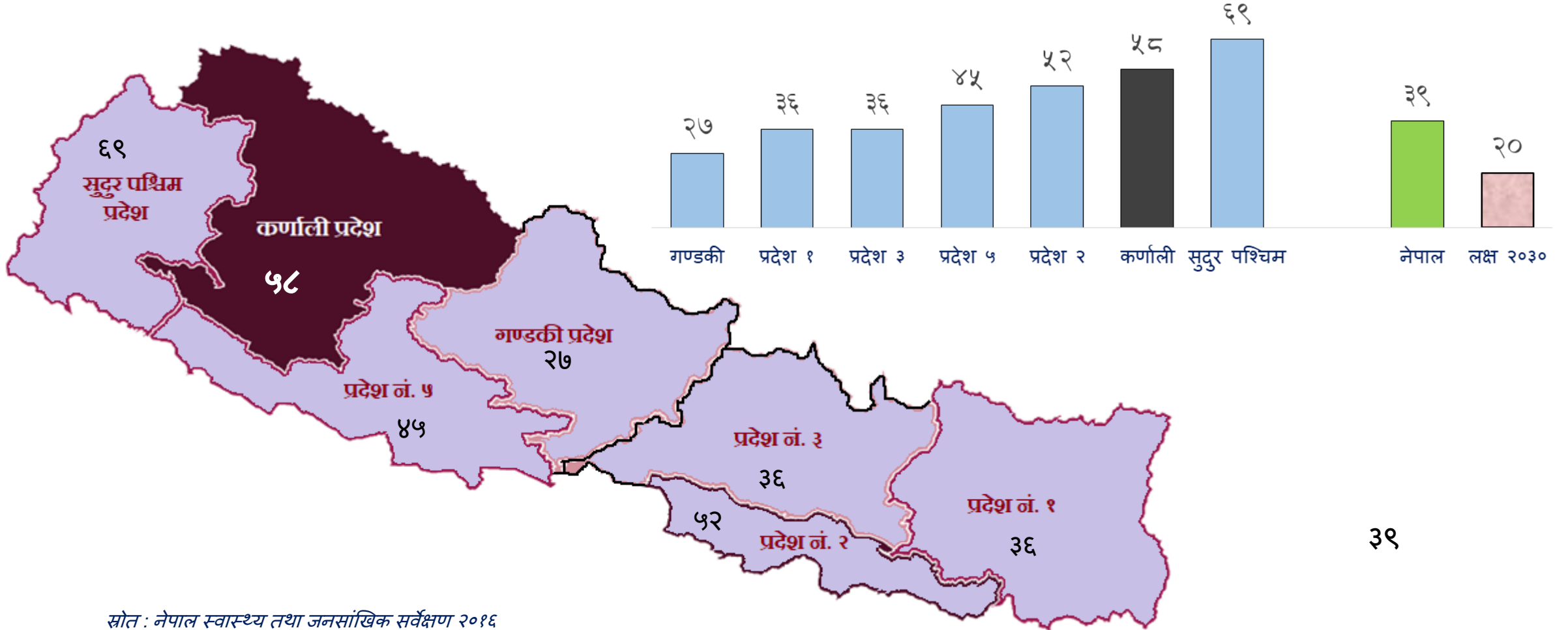
दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा प्रसूति हुने प्रतिशत



स्रोत : स्वास्थ्य ब्यवस्थाजन सूचना प्रणाली



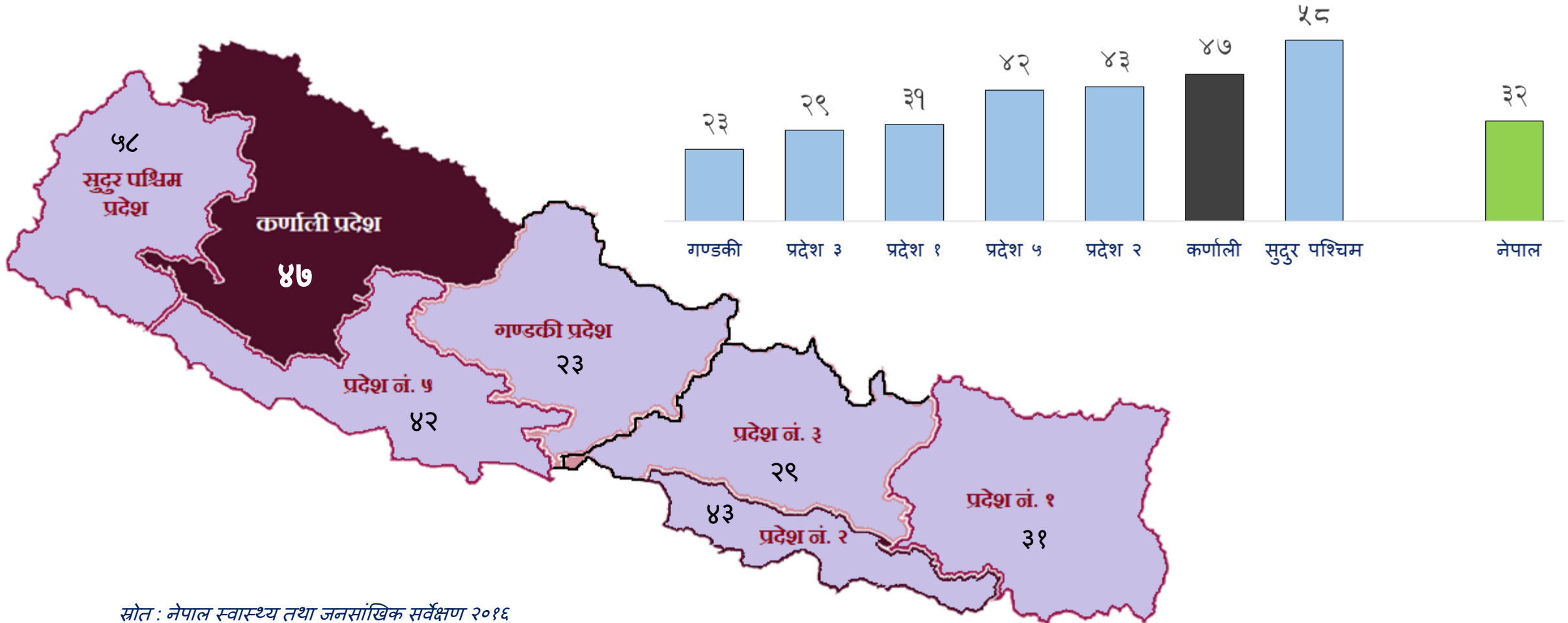
उमेर ५ बर्ष मुनिको मृत्युदर (प्रति हजार जीवित जन्ममा)



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांखिक सर्वेक्षण २०१६



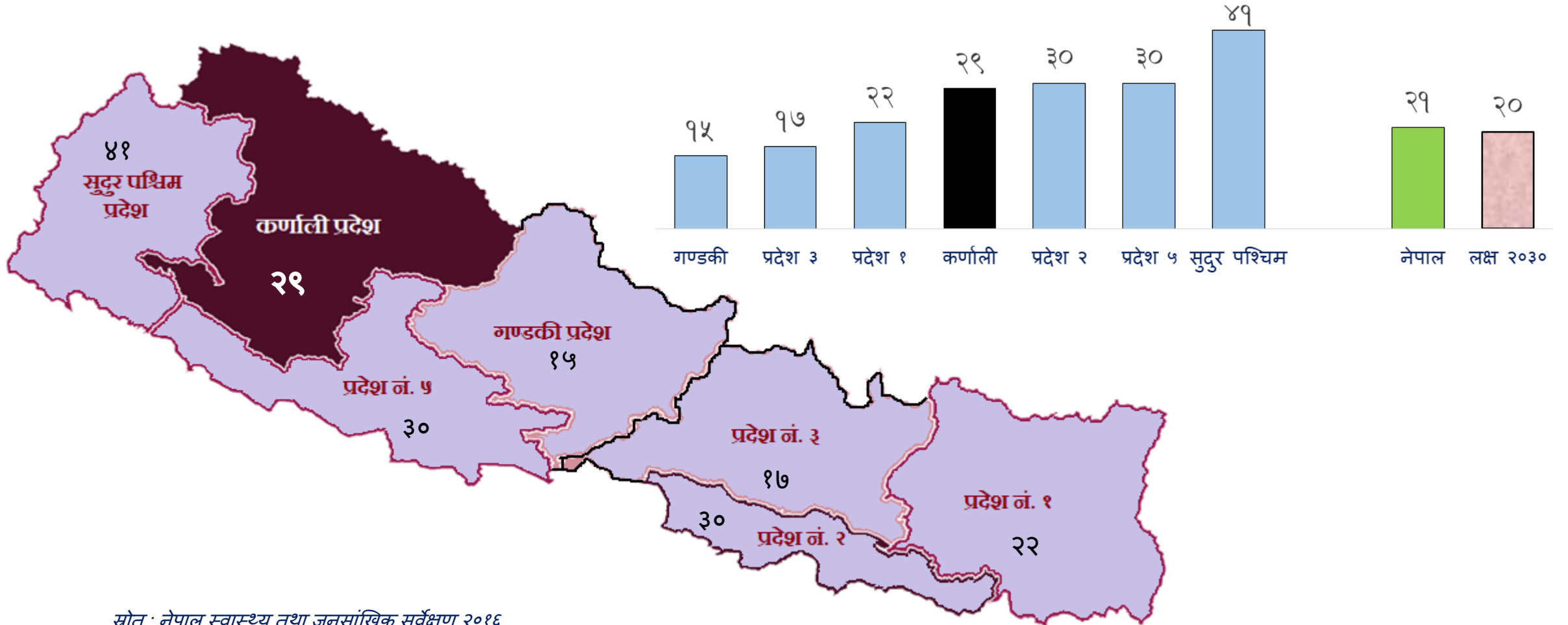
शिशु मृत्युदर (प्रति हजार जीवित जन्ममा)



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६



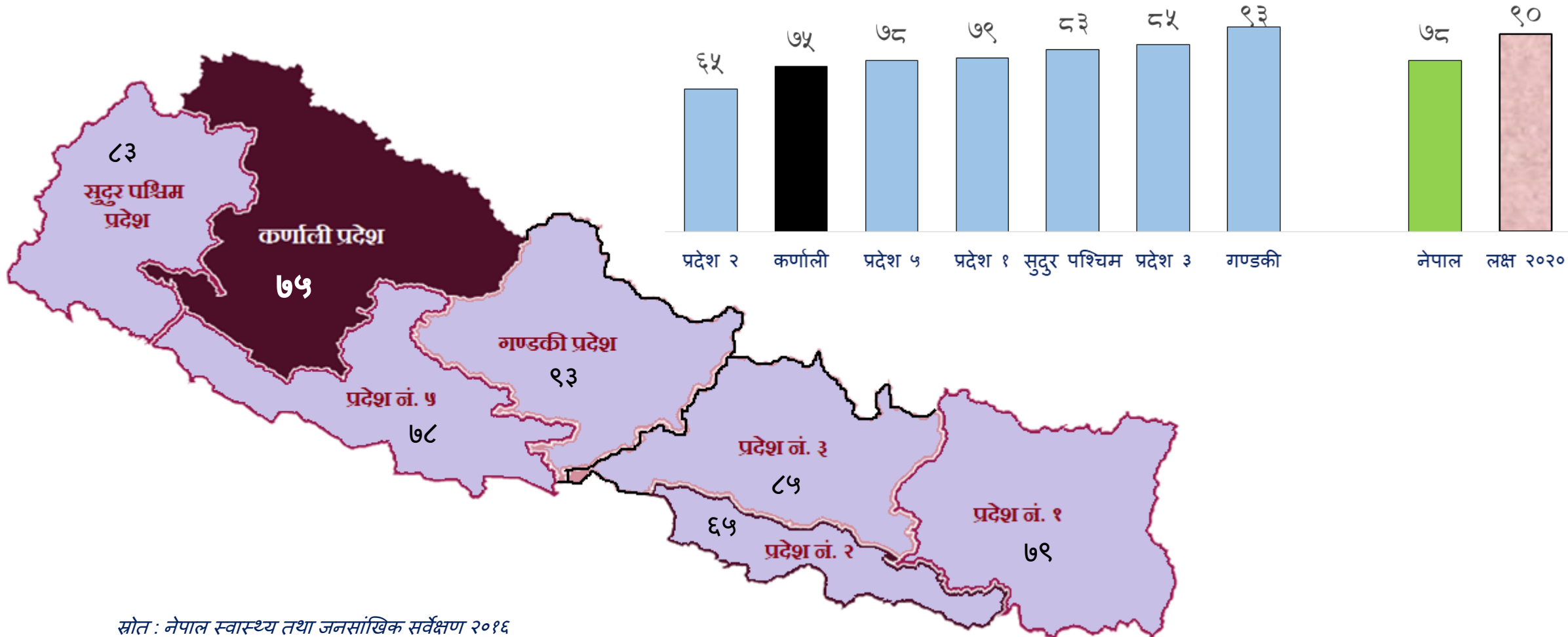
नवजात शिशु मृत्युदर (प्रति हजार जीवित जन्ममा)



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६



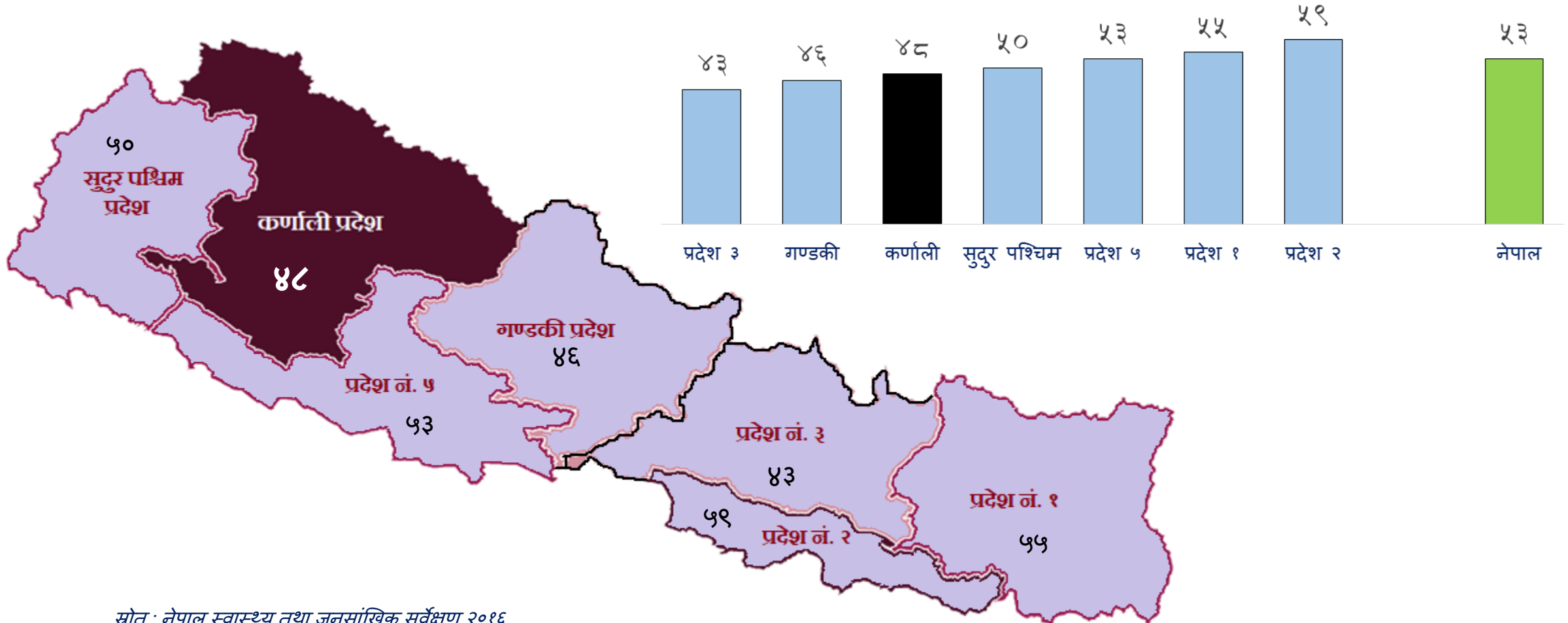
आधारभूत खोप प्राप्त गर्ने बालबालिका(१२-२३ महिना) प्रतिशत



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६



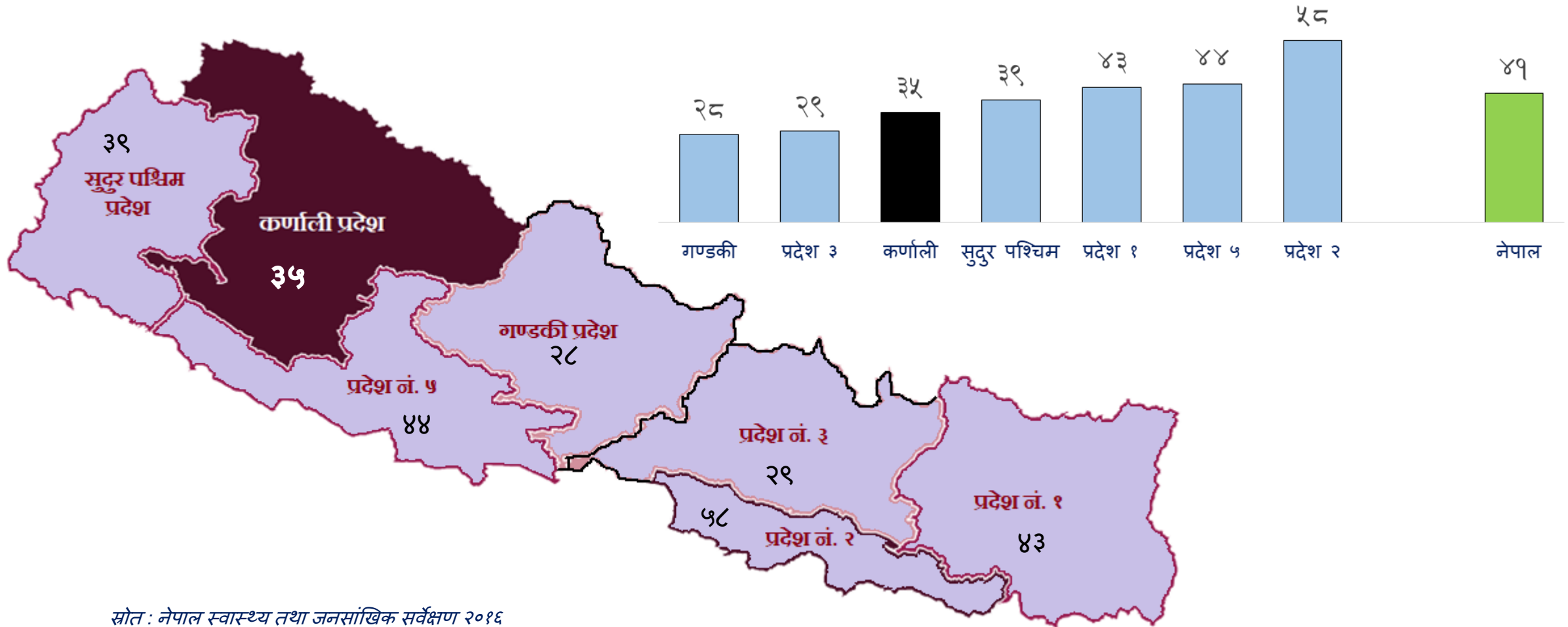
वालवालिका(६-५९ महिना) मा रक्तअल्पता प्रतिशत



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६



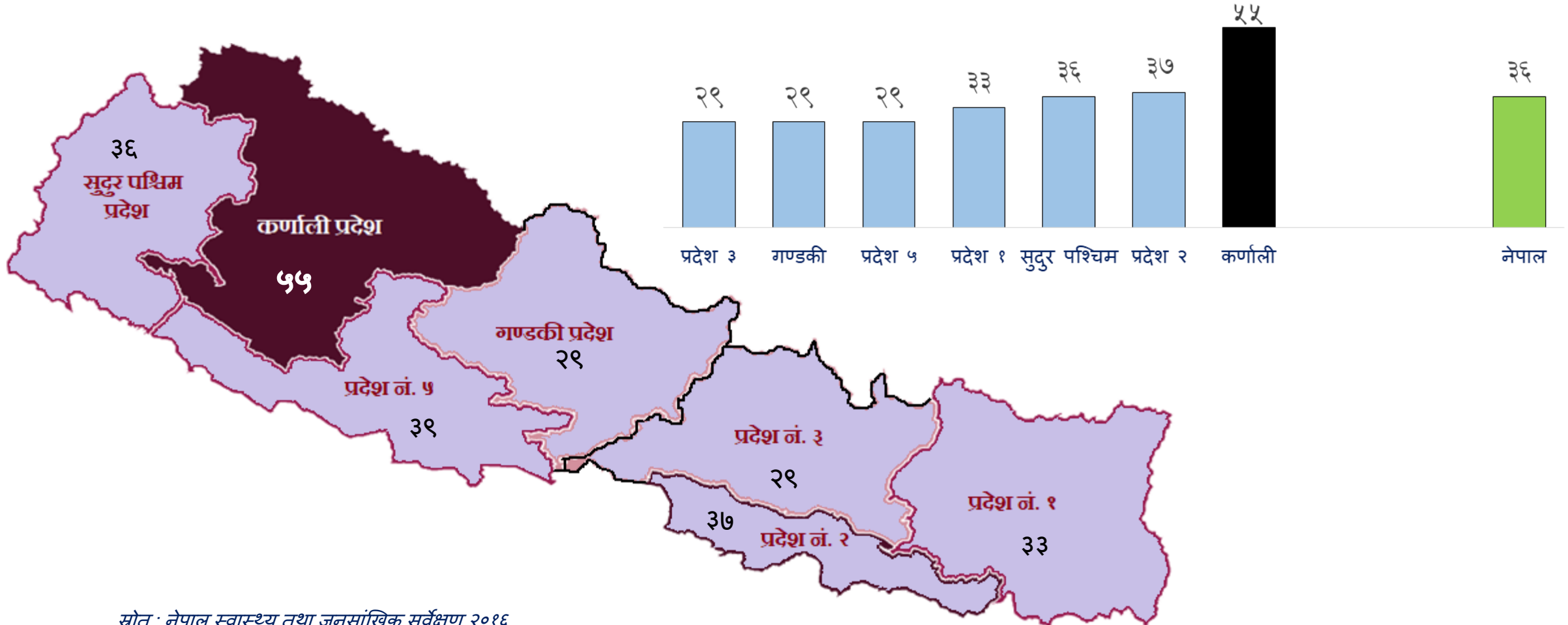
महिलाहरु(१५-४९ बर्ष) मा रक्तअल्पता प्रतिशत



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६



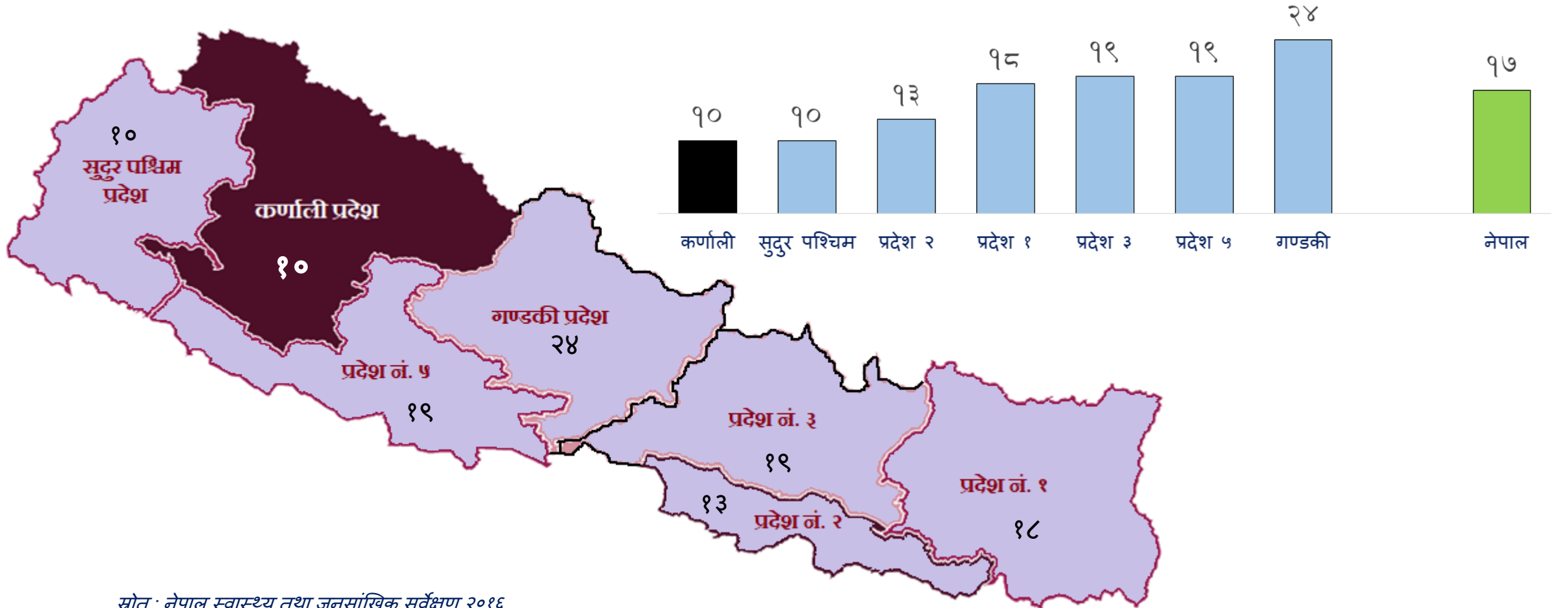
५ बर्ष मुनिका वालवालिकाहरुमा पुङ्कोपना प्रतिशत



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांखिक सर्वेक्षण २०१६



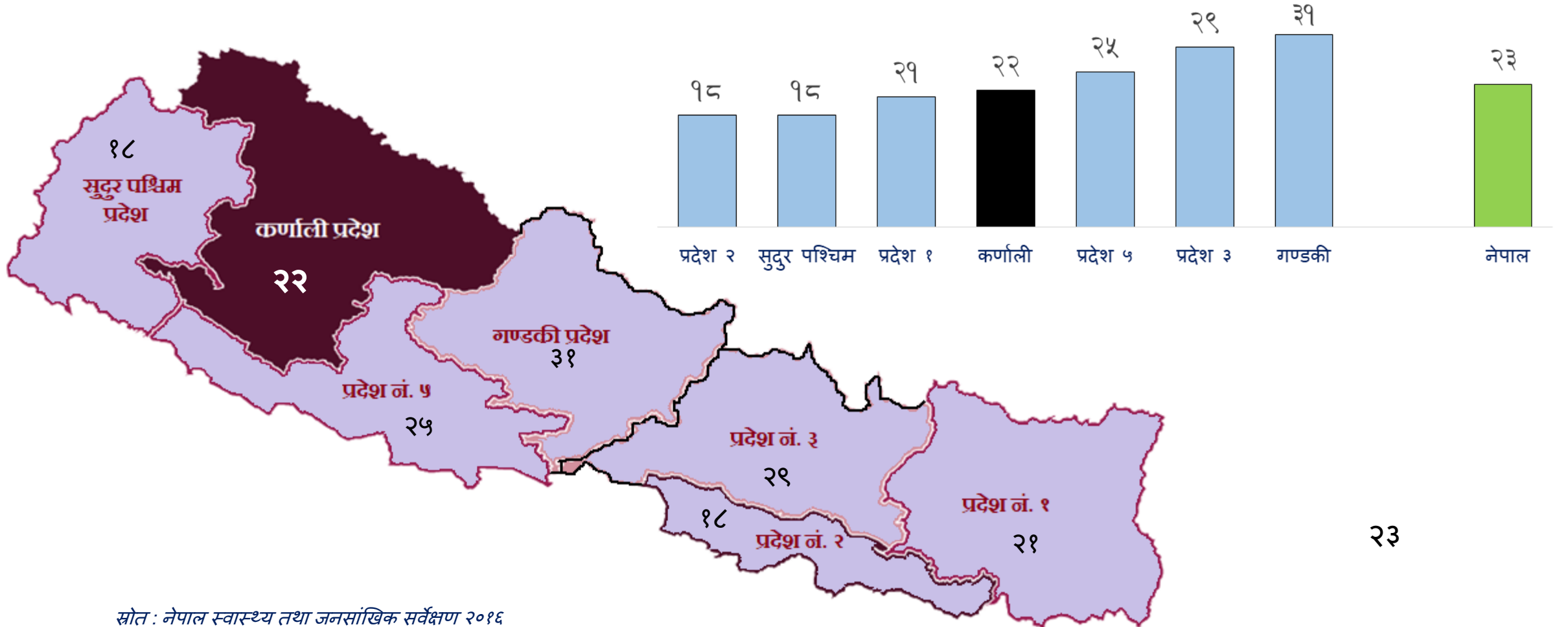
१५ वर्ष माथिका महिलाहरूमा उच्च रक्तचाप प्रतिशत



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६



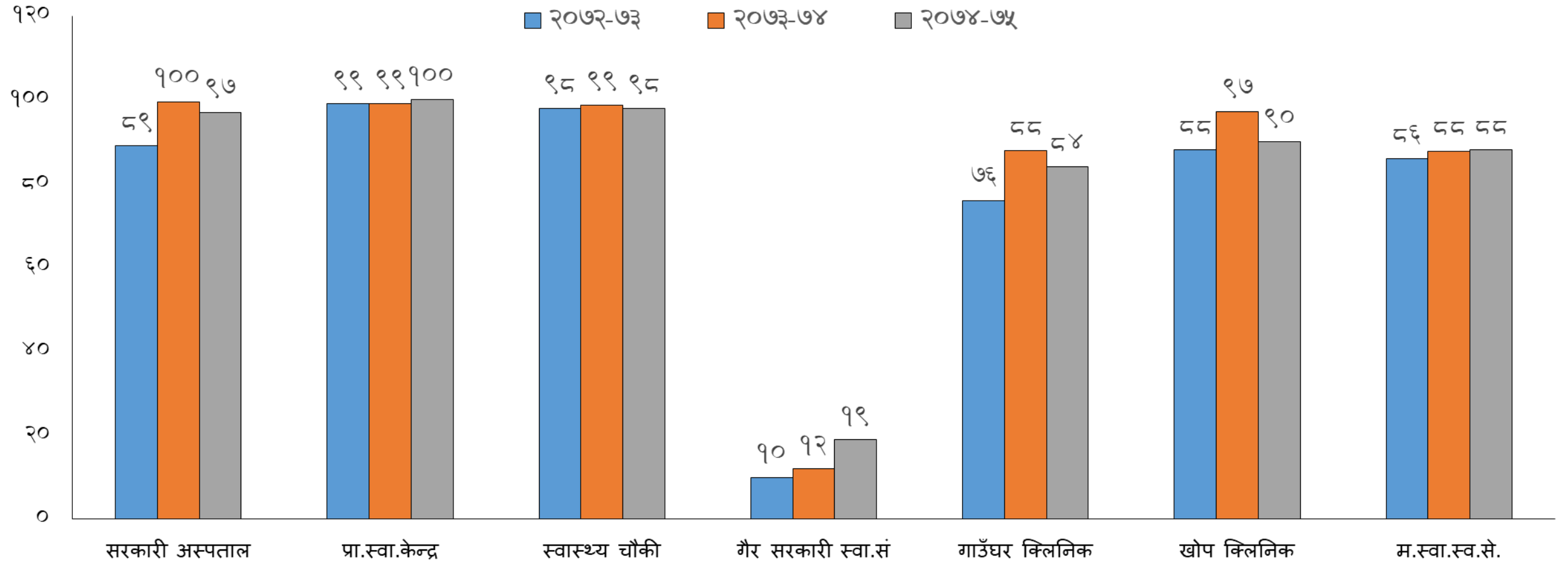
१५ बर्ष माथिका पुरुषहरूमा उच्च रक्तचाप प्रतिशत



स्रोत : नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६

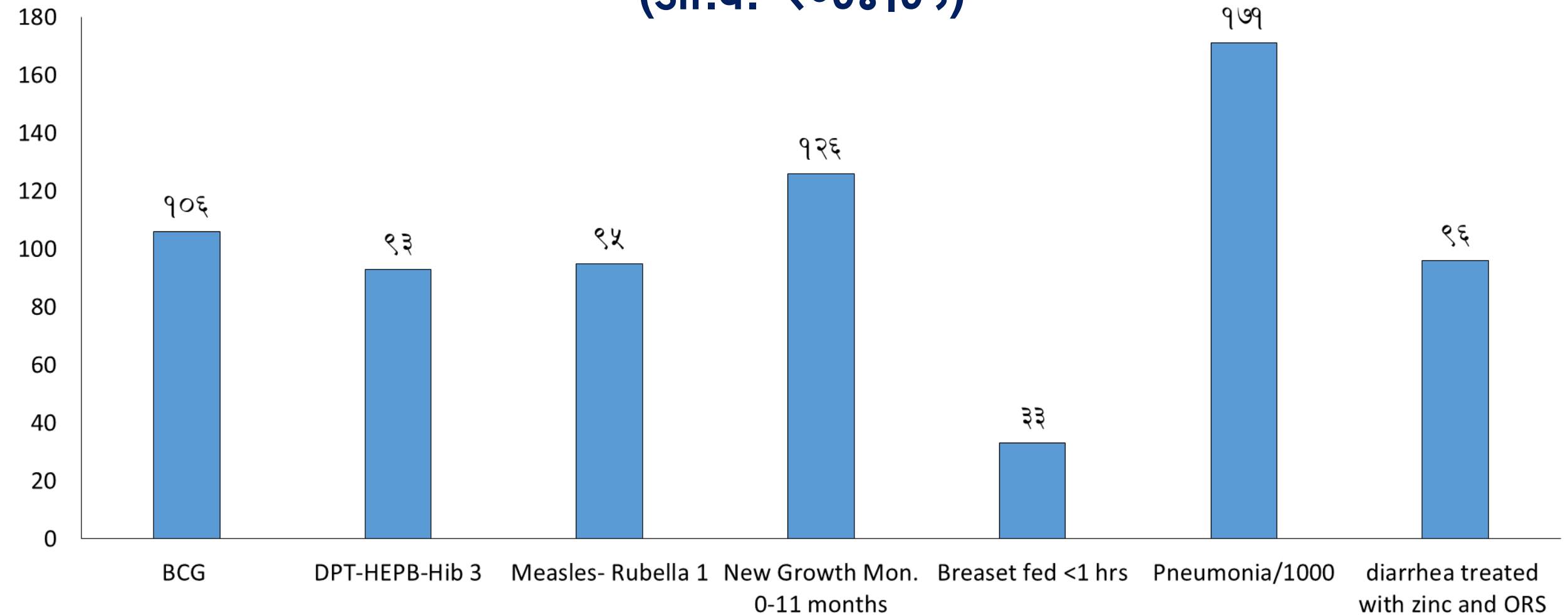


स्वास्थ्य ब्यवस्थापन सूचना प्रणालीको प्रतिवेदन अवस्था



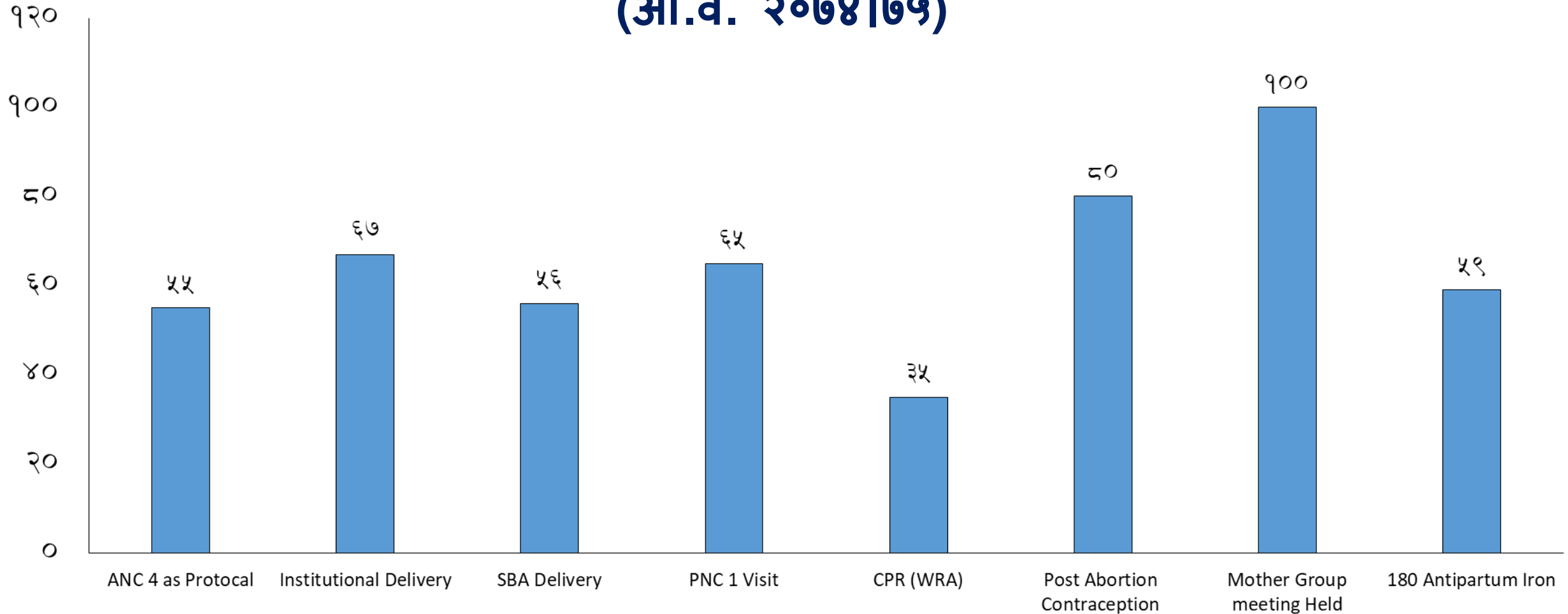


वाल स्वास्थ्य कार्यक्रमका सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था (आ.व. २०७४/७५)



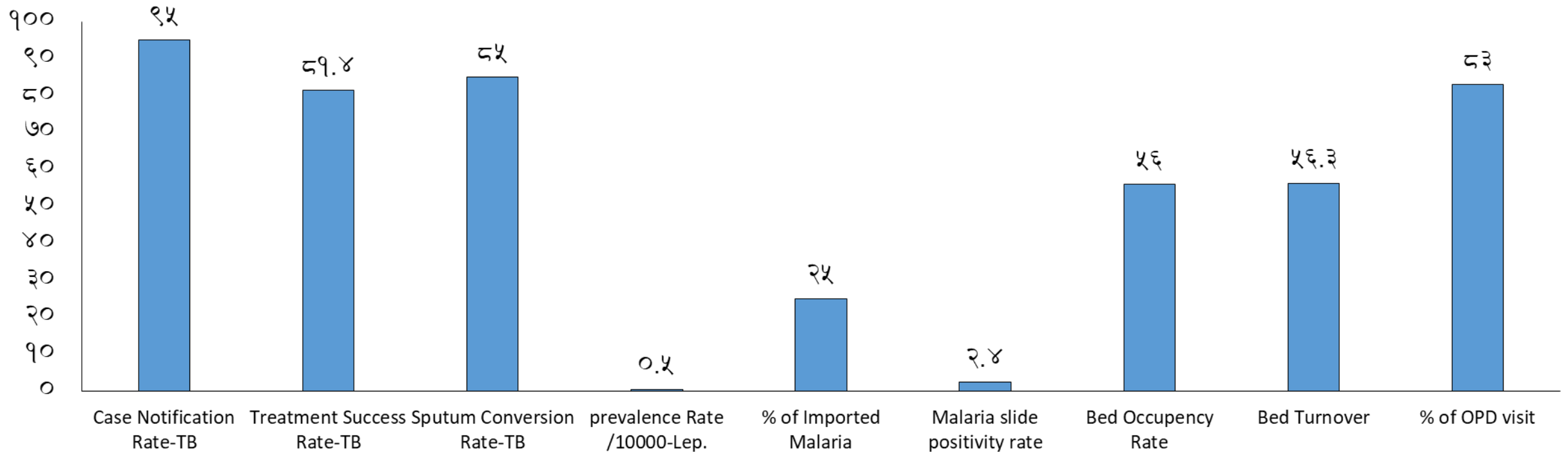


परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रमका सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था (आ.व. २०७४/७५)





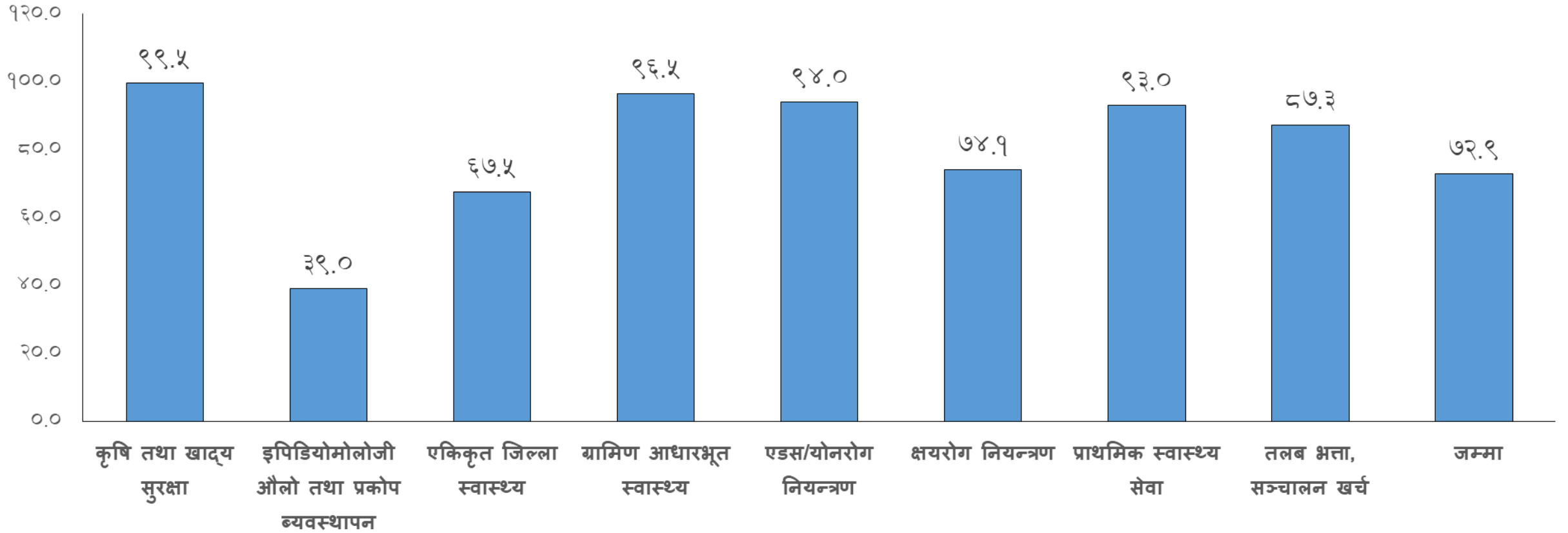
रोग, बहिरंग र अस्पताल : सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था (आ.व. २०७४।७५)





वित्तीय प्रगतिको अवस्था

आ.व. २०७४/७५





प्राकृतिक विपद्हरूको अभिलेख आ .व. ०७४/०७५

जिल्ला	मृत्यू	घाइते
दैलेख	3	12
डोल्पा	3	9
हुम्ला	1	0
जाजरकोट	14	9
जुम्ला	2	0
कालिकोट	5	6
मुगु	0	1
रुकुम पश्चिम	1	12
सल्यान	2	8
सुर्खेत	5	6
जम्मा	36	63

विपद्	मृत्यू	घाइते
प्रकोप महामारी	13	0
आगलागी	4	8
बाढी	2	1
उच्च वर्षात्	1	11
उच्च लेक	1	0
पहिरो	12	11
अन्य	1	4
चट्याड	1	24
हावाहुरी	1	4
जम्मा	36	63

अन्य विपद्हरू:

- सडक दुर्घटना**

मृत्यू : ७

घाइते : ४३

स्थान : हुम्ला र डोल्पा

बाहेकका सबै जिल्लाहरू

- मास कन्भर्जन डिसअर्डर्स**

विरामी : ३८

स्थान : सुर्खेत, रुकुम



सम्पादित प्रमुख कार्यहरू

- विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिवीर (मुगु ६१५)
- पाठेघर खस्ने समस्याको शल्यक्रियाबाट उपचार (२२०)
- गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई जटिलता व्यवस्थापनका लागि सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा Air Lifting (७ पटक मुगु, कालिकोट, हुम्ला र डोल्पाबाट)
- महामारी । प्रकोप व्यवस्थापन
- प्रादेशिक स्वास्थ्य आपतकालिन केन्द्र संचालन
- उल्लेख्य बेरुजु फर्छैयो (८९.५ प्रतिशत)
- समिक्षा एवं योजना तर्जुमा
- क्षमता अभिवृद्धि (खोप, एच.एमआइएस, एमएनएच अप्डेट आद)
- स्थलगत अनुशिक्षण, सहजिकरण, अनुगमन एवं सुपरिवेक्षण



व्यवस्थापन सुद्धिदिकरणका लागि गरिएका प्रयासहरू

- नियमित मासिक बैठक बस्ने गरेको,
- नियमित प्रतिवेदन तयार गरि सम्बन्धित निकायमा पठाउने गरेको
- मासिक कार्ययोजना तयार गरि गतिविधिहरू संचालन गरिएको
- सरोकारवाला विच आन्तरिक एवं वाह्य समन्वय
- विभिन्न कार्यक्रमगत समिक्षा तथा अनुभव, विचार आदान प्रदान एवं
- सामूहिक कार्यव्यवस्थापन
- कर्मचारीहरूले तोकिएका जिल्लागत तहमा निरन्तर निगरानी र संचार गर्ने गरेको
- एकिकृत एवं कार्यक्रमगत सुपरिवेक्षण, स्थलगत अनुशिक्षण, अनुगमन
- रचनात्मक पृष्ठपोषण, अग्रपोषण, सल्लाह सुझाव, सहजिकरण



सम्पन्न गरिएका प्रमुख नवीनतम कार्यहरू

- प्रदेश स्वास्थ्य नीति, स्वास्थ्य ऐन, विभिन्न निर्देशिका का मस्यौदा तयार गरिएको
- नयाँ संरचना अनुसार स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश अस्पताल, आयुर्वेद अस्पताल स्थापना
- निर्देशनालय अन्तरगतका शाखाहरू स्थापना गरिएको
- ६ ओटा स्वास्थ्य कार्यालय स्थापना गरी प्रमुख र अन्य केही कर्मचारी कामकाज गर्न खटाइएको
- निर्देशनालय, अस्पतालहरू र स्वास्थ्य कार्यालयहरूमा सशर्त तर्फको चौमासिक कार्यक्रम तयार गरि बजेटको अख्तियारी दिइएको, निशर्त तर्फको कार्यक्रम र बजेटको अख्तियारी अन्तिम तयारीमा रहेको
- निर्देशनालयबाट पहिलो चौमासिक अवधिमा गर्नुपर्ने अधिकांस कार्यक्रम सम्पन्न



....नवीनतम कार्यहरू

- नयाँ संरचना अनुसार स्थानीय तह र जिल्ला स्तरको वार्षिक समीक्षा सम्पन्न गरिएको
- नयाँ परिवेशमा प्रादेशिक समीक्षाको आर्थिक एवं प्राविधिक ब्यवस्थापन गरिएको
- औषधि आपूर्तिको लागि ५ नं. प्रदेश (नेपालगञ्ज) मा रहेको मेडिकल स्टोरसंग समन्वय गरी ढुवानीकर्तासंग सम्झौता भै ढुवानी कार्य सुचारु भएको
- औषधि खरिदको प्रकृया अगाडी बढेको
- पोषण सामग्री खरिदको लागि स्पेसिफिकेशन संकलन गरी परामर्श लिने कार्य शुरू भएको
- प्रादेशिक भ्याक्सिन कोल्डरूमको ब्यवस्थापन आंशिक रूपमा सम्पन्न भएको



चुनौतिहरु

- कुपोषणको समस्या अझै बिकराल रहेको
- पूर्ण खोपले सबैलाइ समेट्न पर्ने
- पूर्ण संस्थागत सुत्केरी
- विभिन्न सरुवा रोगहरुको प्रकोप
- दुर्गम क्षेत्रमा स्वास्थ्यकर्मीहरुको निरन्तरता
- नसर्ने रोगहरुको बढ्दो प्रकोप
- स्थानीय तहमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धि
- नयाँ संरचना अनुसार प्रतिवेदन प्रणाली स्थापना
- औषधि उपकरणहरुको खरिद र आपूर्ति ब्यवस्थापन
- खानेपानी तथा सरसफाइ (WASH) को प्रबर्धन
- रूग्ण निर्माणाधिन स्वास्थ्य संरचनाहरु
- फाजिल कार्यालय र कर्मचारीहरुको ब्यवस्थापन
- कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनमा ढिलाइ
- अस्पतालहरुमा विशेषज्ञ सेवाको अभाव
- मेडिकल स्टोरको स्थापना



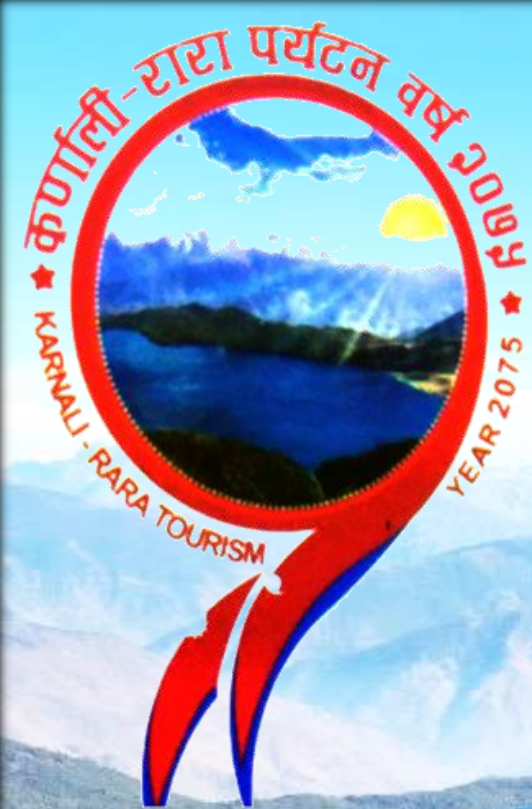
स्वास्थ्य सेवा सुदृढिकरणका लागि सुझावहरू

- प्रदेश स्तरमा ट्रमा सेण्टरको स्थापना
- विशेषज्ञ सेवाको विस्तार : अस्पतालहरूको पुर्वाधार सुधार
- स्तर उन्नति भएका अस्पतालहरूमा विशेषज्ञ चिकित्सकहरूको पदपूर्ति
- स्वास्थ्य संस्थाहरूको न्यूनतम सेवा मापदण्ड प्राप्तिका सम्म विस्तार
- टेलिमेडिसिन सेवाको पुनर्जागरण तथा विस्तार
- स्वास्थ्य सेवा प्रदायकको सुरक्षा प्रत्याभूति
- स्वास्थ्य अभियानहरूको दिगोपना (पूर्णखोप, पूर्ण संस्थागत प्रसूति)
- प्रकोप महामारीको पूर्व तयारी तथा प्रभावकारी ब्यवस्थापन
- प्रादेशिक मेडिकल स्टोर लगायत कोल्डरूमको संरचना स्थापना
- मानव स्रोत संसाधन सूचना प्रणाली स्थापना, पूर्वानुमान सरुवा प्रणाली स्थापना तथा व्यवस्थापन
- सम्मानजनक समायोजन, फाजिल कार्यालय र कर्मचारीहरूको ब्यवस्थापन
- तलब ब्यवस्थापन



कर्णाली प्रदेशमा कार्यरत प्रमुख विकास साझेदार संस्थाहरू

- UNICEF
- WHO- (*Immunization Preventable Disease*)
- WHO- (*Health Emergency Operation Center*)
- WFP
- SSBH (Strengthening Systems for Better Health), USAID
- Save The Children
- PSI (Population Service International)
- Swachchhata
- Nick Simons Institute
- AIDS Health Care Foundation
- Plan International
- Nepal Red Cross Society
- BNMT
- Suaahara
- Breakthrough Action
- Center for Mental Health & Counseling
- INF
- Global Health Supply Chain-Procurement and Supply Management



स्वर्गकी अप्सरा रारा भ्रमण गरौं
कर्णाली रारा पर्यटन वर्ष २०७५ सफल पारौं

धन्यवाद!